

imidlertid ganske klart, at jeg ikke vilde kunne stemme for nogen samlet Befæstningsplan — en stykkevis Plan vilde jeg aldrig kunne gaa med til — der ikke medoptog Jylland som et væsentligt Moment, ja jeg tør næsten sige, som Hovedsagen. — Jeg nævnte før, at den høitærede Conseils-præsident i Overensstemmelse med Udvalgets Mindretal var kommen til den besynderlige Beslutning at ville lade Befæstningsagen falde. Er der imidlertid Noget, hvorom det danske Folk er enigt, er det efter min Overbevisning dette, at denne Sag paa ingen Maade maa falde. Det danske Folk har en bestemt Overbevisning om, at det, saalænge det vil bestaa som selvstændigt Folk, bestaa som Nation, bestaa som Stat, er forpligtet til at værges sig paa samme Maade som andre Stater af samme Størrelse, altsaa i Forhold til sine Øvner og Kræfter, til sin Folkemængde og til sine Pengekræfter; det er Noget, som det danske Folk er klart paa. Det danske Folk kjender meget vel Betydningen af et forøvrigt fremmed Ordsprog: Qui se fait brebis, le loup le mange, det er paa Dansk, at den, der gjør sig til Faar, bliver ulvædt, eller den, som opgiør sin egen Existents, kan være sikker paa, at Andre vilde gjøre Ende paa hans Existents. Det gaar altsaa efter min Mening ikke an at lade denne Sag falde. Jeg er overbevist om, at det danske Folk, dersom Valget stilles til det mellem at lade det høitærede Ministerium falde eller at lade Forsvarssagen falde, vil, hvor ondt det end gjør det, ikke have Bamselighed ved at træffe sit Valg. Jeg tør derfor meget tilraade det høitærede Ministerium, eller maaske snarere dets Afsløser — thi en ny Regjering har lettere ved at slaæ ind paa en ny Bane — netop med det for Die, jeg har tilladt mig at fremhæve, nemlig at der i det Mindste efter min Opfattelse ikke foreligger nogen samlet Plan, hvorom man med Sikkerhed kan slutte sig, og som indvirker saaledes paa Enhvers Overbevisning, at Alle, det være sig Børgfolk eller Fagmænd, maa sige, at det er det, som efter Omstændighederne er det Naturligste og Rigtigste at gjøre, at man da søger at tilveiebringe en saadan. Maaden, hvorpaa det skal gøres, er det mig umuligt at angive. Havde man et Geni her, hvad man maaske har, vilde jeg overlade Sagen til ham; men have vi ikke et saadant, er der ingen anden Maade, hvorpaa man kan faae en fornuftig og praktisk Plan end ved at lade nogle Folk, helst saa, som forstaa sig paa Sagens militære, politiske og finansielle Side, træde sammen og lade dem fremkomme med et vel motiveret Forslag, som er sikket til at samle de spredte Kræfter. Ellers tror jeg ikke, det kommer til nogen Enighed om Sagen her i Landet.

Conseilspræsidenten (Strup): Det er Noget, der er saa gammelt, at Enhver, som er ældre her i Salen, forud kjender det udenad, at

naar der her i Salen fremkommer et Forslag til en enkelt Foranstaltning, bliver det i Reglen afvist med den Bemærkning, at man maa have en fuldstændig samlet Plan, før man kan gaa ind paa en enkelt Foranstaltning. Det næste Skridt er, at man forsøger at enes om den samlede Plan, men Enighed om den er i Reglen meget vanskelig at bringe tilveie. Naar Uenigheden er manifesteret, tyer man da jevnlig til den Uvei, som det ærede Medlem, der nu satte sig, anbefalede, nemlig at søge at faae Sagen yderligere bearbejdet og Mæglingsforslag bragt tilveie gennem en Kommission, bestaaende af særlig sagkyndige Medlemmer og Medlemmer af politisk Betydning. Dette er den gamle Gænge, den kjende vi meget godt; men vi kjende ogsaa meget godt, at saadanne Sager til Trods dertil ikke ere komne et Danesked videre. Jeg kan som Exempel nævne en Sag, hvilken dette Thing har havt til Behandling vistnok allerede for fem Samlinger tilbage, og som netop har undergaaet denne alvorlige og modne Prøvelse gennem en sagkyndig Kommission, som det ærede Medlem anbefalede, uden at man er kommen til Enighed om Sagen. (En Stemme: Hvilken Sag er det?) Kirkesagen! Det ærede Medlem havde vist fuldkommen Ret i, at vi maa gjøre det Samme som ethvert andet Land, der nærer Haab om at bevare sin Selvstændighed, og at vi, skjøndt vore Kræfter ere smaa, dog maa anvende dem efter bedste Evne til at værges om vor Existents. Deri havde det ærede Medlem fuldstændig Ret, men jeg vil gjerne føre hans Tanke videre, og jeg vil da spørge ham, om noget Land, der har en Sømagt, lader Flaadens Leie og hele Marineetablissementet ligge aabent og fuldstændig uforsvaret? Findes dette noget Sted? Dernæst vil jeg spørge ham, om man nogetseds kjender et andet Forsvar for denne vigtige Del af Landets Forsvarskraft, Flaaden, end gennem faste Forter? Naar det ærede Medlem vil følge den Anvisning, han selv gav, nemlig at vi skulle anvende vore Kræfter, hvor smaa de end ere, fuldt ud for at naae det, vi lige saa fuldt som andre Lande maa sette den høieste Pris paa, nemlig Bevarelsen af vor Selvstændighed, tror jeg, det ærede Medlem nødvendigvis maa komme til at stemme med Regjeringen for Foranstaltninger, som sigte til, og som ere de eneste, der nogetseds ere godkjendte som tjenende til at kunne forsvare Flaadens Leie. — Det ærede Medlem har givet mig Anledning til at gjøre en Bemærkning angaaende et Udtryk om at lade denne Sag falde, som jeg har brugt ved en tidligere Forhandling, en Anledning, som det forekommer mig at det ikke havde været nødvendigt at give mig. Jeg tror ikke, at dette Udtryk let vil kunne forstaaes saaledes, at den nuværende Regjering, naar det ikke lykkes den at gennemføre Forsvarssagen som et samlet Hele, derfor skulde have opgivet sine Bestræbelser for i det Enkelte at gennemføre, hvad